

III. GOSPODARKA ODPADAMI

Solid waste management

Odpadami są wszystkie substancje lub przedmioty, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany. Charakter i wielkość wytwarzanych odpadów zależą od jakości i dostępności surowców, technologii produkcji i postępu technicznego, poziomu życia i konsumpcji dóbr materialnych oraz świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Do oceny stanu gospodarki odpadami na terenie województwa zachodniopomorskiego wykorzystano:

- bazy danych o składowiskach i instalacjach termicznego unieszkodliwiania odpadów (WIOŚ w Szczecinie),
- wyniki kontroli (WIOŚ w Szczecinie),
- Wojewódzki System Odpadowy – WSO (Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego),
- system statystyki publicznej Głównego Urzędu Statystycznego (GUS).

Odpady z sektora gospodarczego (z wyłączeniem odpadów komunalnych)

W województwie zachodniopomorskim odpady wytwarzane są głównie przez przemysł chemiczny, energetyczny, przetwórstwo drewna, rolnictwo.

Obszar województwa charakteryzuje się zróżnicowaniem pod względem ilości wytwarzanych odpadów. Najwięcej odpadów powstaje na terenie jego uprzemysłowionej, zachodniej części (powiaty: policki, gryfiński, stargardzki i miasto Szczecin).

W latach 2012-2013 stan gospodarki odpadami z sektora gospodarczego nie uległ istotnym zmianom. Według danych zgromadzonych w Wojewódzkim Systemie Odpadowym (WSO) w latach 2012-2013 wytworzono odpowiednio 6,2 i 5,6 mln Mg odpadów z sektora gospodarczego (z wyłączeniem odpadów komunalnych), z czego ponad 50% stanowiły odpady wytworzone przez Grupę Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A. Obserwowane w województwie różnice ilości wytworzonych odpadów wiążą się z wahaniami wielkości produkcji tego Zakładu. Charakterystyczne dla Zakładów fosfogipsy oraz roztwory i szlamy z regeneracji wymienników jonitowych stanowiły odpowiednio 49% – 42% całego strumienia odpadów wytworzonych w województwie.

Do znaczących wytwórców odpadów w województwie należały Elektrownia Dolna Odra, Elektrownia Szczecin i Elektrownia Pomorzany zarządzane przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie Zespół Elektrowni Dolna Odra oraz zakłady przemysłu drzewnego Barlinek Inwestycje Sp. z o.o..

W latach 2012-2013 odpady z przemysłu drzewnego (trociny, wióry, ścinki, płyta wiórowa i fornir) stanowiły odpowiednio 10,3% – 9,7%, zaś odpady z elektrowni i innych zakładów energetycznych (popioły lotne ze współpalania oraz mieszanki popiołowo-żuźłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych) stanowiły 4,9% – 5,8% całego strumienia odpadów.

Procentowy udział głównych wytwórców w procesie wytwarzania odpadów zilustrowano na wykresie III.1, zaś strukturę odpadów na wykresie III.2.

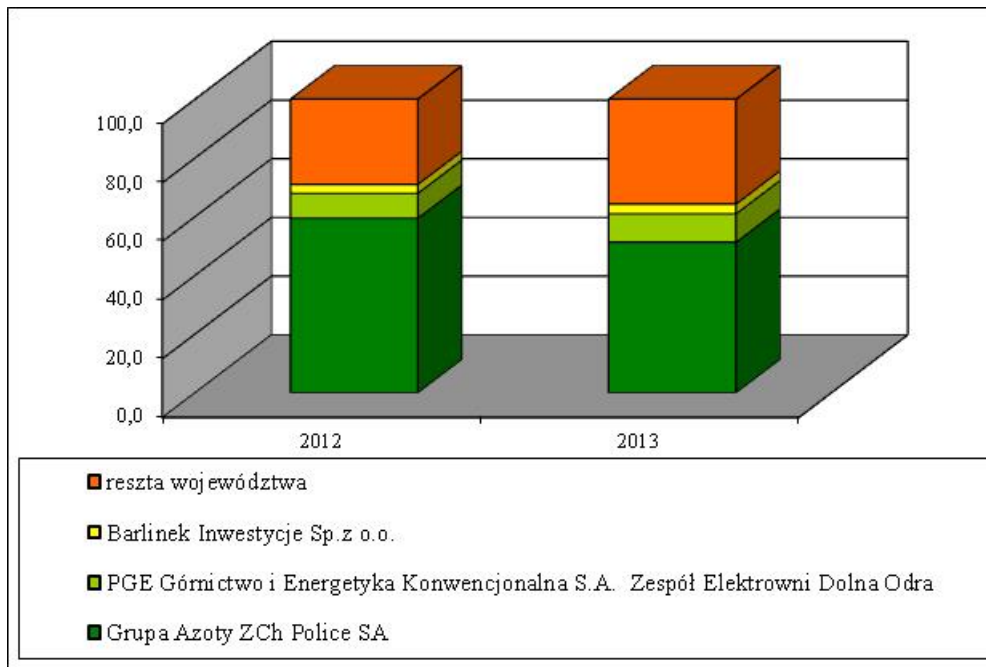
Odpady niebezpieczne z sektora gospodarczego w latach 2012-2013 stanowiły około 2% całego strumienia odpadów wytworzonych w województwie. Od wielu lat w strumieniu odpadów niebezpiecznych najwyższy procent stanowią odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej, wśród których dominował kwas siarkowy i siarkawy. Głównym wytwórcą tych odpadów była Grupa Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A.

Znaczącą grupą odpadów niebezpiecznych wytworzonych w latach 2012-2013 były odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, wśród których dominowała gleba i ziemia zawierająca substancje niebezpieczne pochodząca między innymi z modernizacji stacji paliw oraz z likwidacji zanieczyszczonego gruntu ropopochodnymi oraz materiały konstrukcyjne zawierające azbest. Kolejną znaczącą grupą odpadów były odpady medyczne i weterynaryjne. Znaczną grupę stanowiły również oleje odpadowe. Wśród tej grupy dominowały

oleje zęzowe ze statków morskich, mieszaniny odpadów z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach.

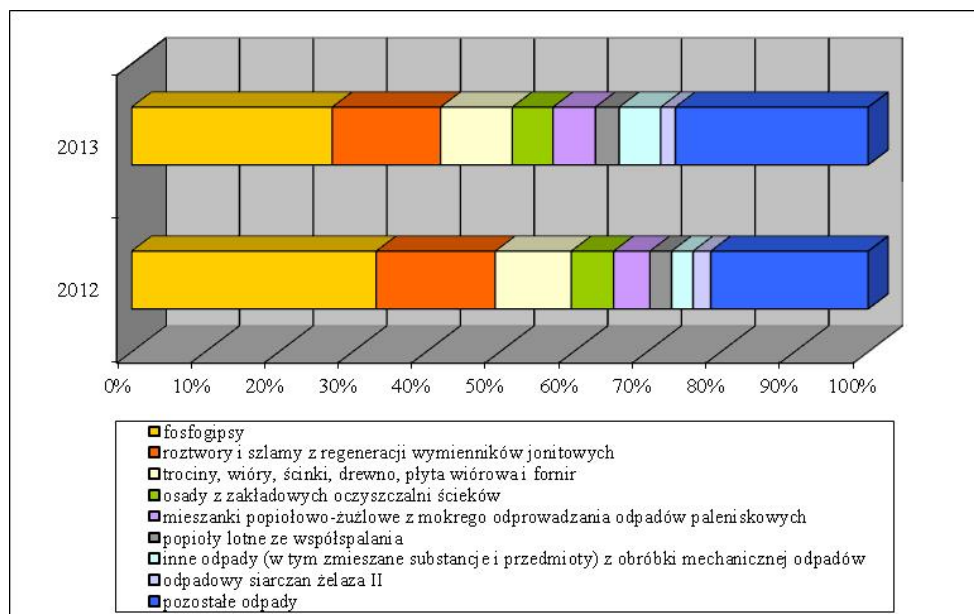
Wykres III.1. Główni wytwórcy odpadów w województwie zachodniopomorskim w latach 2012-2013 (źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego – baza WSO)

Graph III.1. The main solid waste producers in the region in 2012-2013 (source: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego – baza WSO)

Wykres III.2. Struktura odpadów wytworzonych w województwie zachodniopomorskim w latach 2012-2013 (źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego – baza WSO)

Graph III.2. The structure of the solid waste generated in the region in 2012-2013 (source: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego – baza WSO)

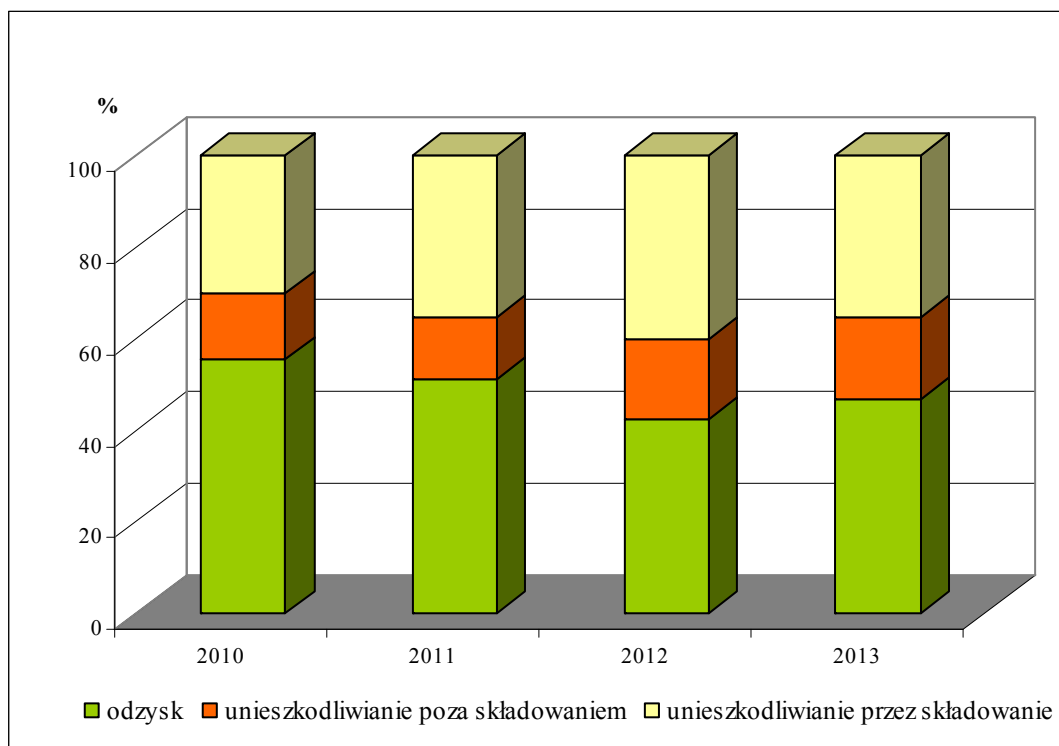

Gospodarka odpadami

Według danych zgromadzonych w Wojewódzkim Systemie Odpadowym w latach 2012-2013 odzyskowi poddano odpowiednio 42,23% i 46,73% odpadów z sektora gospodarczego, unieszkodliwieniu (poza składowaniem) – 17,80% i 17,79%, unieszkodliwieniu przez składowanie – odpowiednio 39,97% i 35,48%. Gospodarowanie odpadami na terenie województwa w latach 2010-2013 zilustrowano na wykresie III.3.

Wykres III.3. Gospodarka odpadami w województwie zachodniopomorskim w latach 2010-2013 (źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego – baza WSO)

Graph III.3. Solid waste management in the region in 2010-2013 (źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego – baza WSO)

Obecnie na terenie województwa znajduje się 9 składowisk odpadów przemysłowych, w tym 6 eksploatowanych (tabela III.1, rysunek III.1). Na składowiskach będących własnością Grupy Azoty ZCh Police S.A. i PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Zespół Elektrowni Dolna Odra w 2013 roku unieszkodliwiono przez składowanie około 1,7 mln Mg odpadów (dane WIOŚ). Łącznie na składowiskach zakładowych (eksploatowanych i nieeksploatowanych) pozostaje około 119,2 mln Mg odpadów, w tym 99,9% stanowią odpady zdeponowane na składowiskach Grupy Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A. (składowisko fosfogipsu – 92,26 mln Mg i składowisko siarczanu żelazawego – 1,97 mln Mg) oraz na składowiskach trzech elektrowni (24,95 mln Mg) – stan na 31.12.2013 rok.

Fosfogipsy pochodzące z Grupy Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A. od wielu lat w całości deponowane są na składowisku zakładowym. Drugi co do ilości odpad pochodzący z tego zakładu – szlamy z regeneracji wymienników jonitowych – w całości unieszkodliwiano na zakładowej oczyszczalni ścieków.

Od 2010 roku na terenie mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków Pomorzany funkcjonuje instalacja termicznego unieszkodliwiania komunalnych osadów ściekowych.

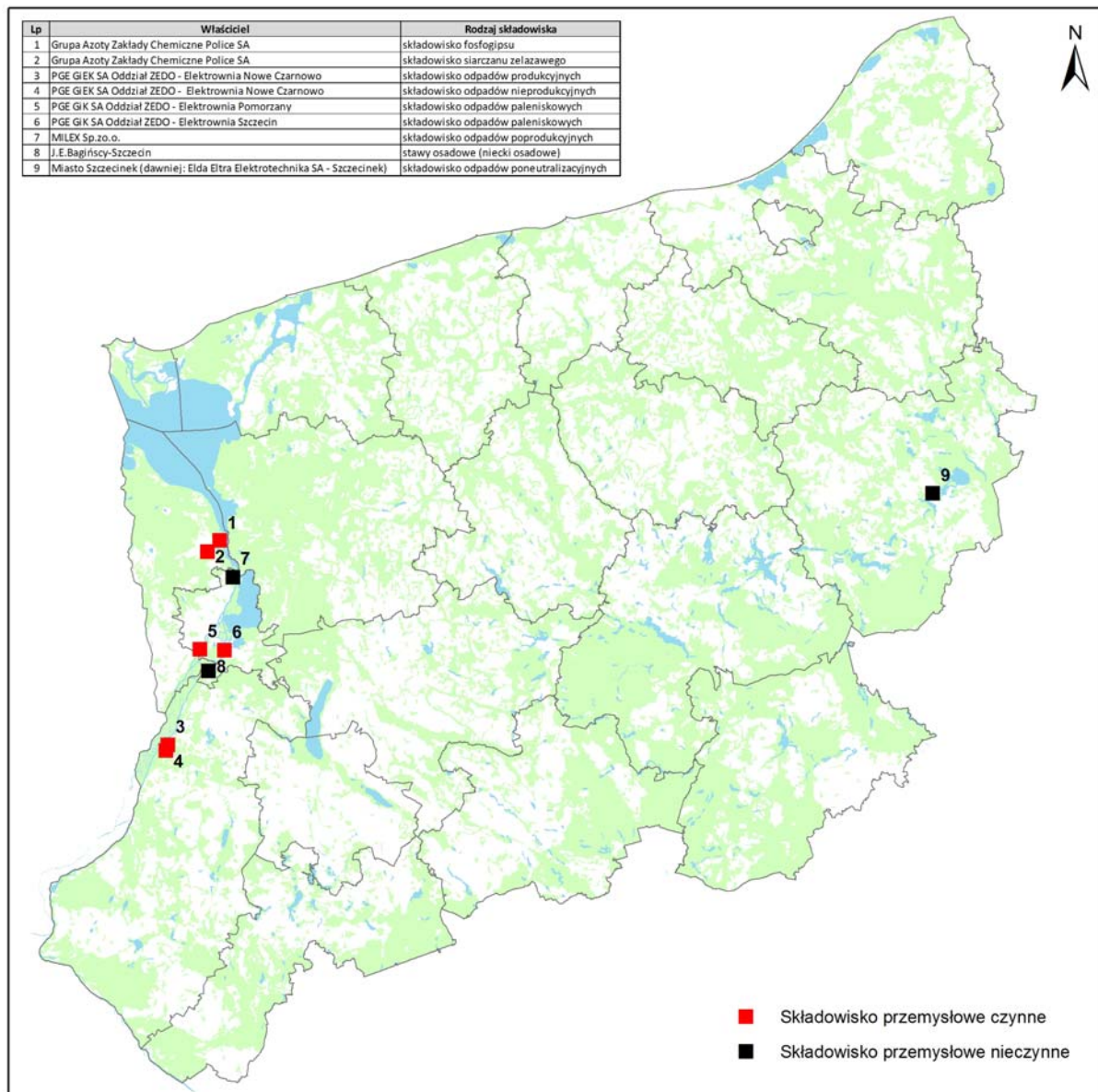
Tabela III.1. Składowiska odpadów przemysłowych w województwie zachodniopomorskim – stan na 31.12.2013 r. (źródło: WIOŚ w Szczecinie)

Table III.1. Industrial landfills in the region, as at 31.12.2013 (source: WIOŚ in Szczecin)

Zakład / składowisko	Powierzchnia całkowita [ha]	Rodzaje odpadów	Ilość odpadów przyjętych w 2013 r. [Mg]	Ilość odpadów zagospodarowanych ze składowiska w 2013 r. [Mg]	Stan nagromadzenia (31.12.2013 r.) [Mg]
Grupa Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A.					
– składowisko fosfogipsu	270,50	<ul style="list-style-type: none"> • fosfogipsy • żużle, popioły paleniskowe, pyły z kotłów i popioły lotne z węgla • fosfogipsy wymieszane z żużłami, popiołami paleniskowymi i pyłami z kotłów • osady z zakładowej oczyszczalni ścieków 	0,0 0,0 1 533 419,4 0,0	0,0 0,0 0,0 0,0	63 209 796,0 1 504 126,8 25 442 720,1 1 924 600,0
• kwatery odpadów energetycznych	9,30	• żużle, popioły paleniskowe, pyły z kotłów i popioły lotne z węgla	0,0	0,0	99 146,4
• kwatery odpadów różnych	2,90	• odpadowa masa roślinna, trociny, wióry, wodorotlenek wapniowy, odpady betonu, gleba i ziemia, guma i taśma przenośnikowa, sole i roztwory, tlenki metali odpady tworzyw sztucznych, odpady z drewna, szkło, asfalt, odpadowa papa, zmieszane odpady z budowy, itd.	202,7	0,0	80 395,1
			1 533 622,1	0,0	92 260 784,4
– składowisko siarczanu żelazawego	43,00	• odpadowy siarczan żelazawy	0,0	20 898,5	1 946 637,2
PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Zespół Elektrowni Dolna Odra					
– składowisko odpadów paleniskowych Elektrownia Nowe Czarnowo	247,07	• mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	172 141,7	81 057,3	21 912 761,5
– składowisko odpadów nieprodukcyjnych Elektrownia Nowe Czarnowo	4,10	• odpady nieprodukcyjne z remontów i demontażu zużytych urządzeń	20,23	0,0	4864,8
– składowisko odpadów paleniskowych Elektrownia „Pomorzany”	27,00	• mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	0,0	0,0	2 980 735,9
– składowisko odpadów paleniskowych Elektrownia „Szczecin”	12,00	• mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	28 612,1	0,0	54 514,9
MILEX Sp. z o.o. (dawniej Fabryka Papieru Szczecin-Skolwin w upadłości)					
– składowisko odpadów poprodukcyjnych - nieczynne	2,87	• mechanicznie wydzielone odrzuty z przerobu makulatury, kora	0,0	4 000,0	0,0
J.E. Bagińscy – Szczecin (poprzedni właściciel – Spółka Akcyjna Wiskord w upadłości – Szczecin)					
– stawy osadowe - niecki osadowe - nieczynne	1,44	• osady ściekowe z chemicznej oczyszczalni	0,0	0,0	29 351,2
Miasto Szczecinek (poprzedni właściciel – Elda-Eltra Elektrotechnika SA – Szczecinek)					
– składowisko odpadów poneutralizacyjnych w m. Trzesieka gmina Szczecinek – nieczynne	0,40	• osady poneutralizacyjne	0,0	0,0	747,0

Rysunek III.1. Składowiska przemysłowe w województwie zachodniopomorskim – stan na 31.12.2013 r. (źródło: WIOŚ w Szczecinie)

Figure III.1. Industrial landfills in the region, as at 31.12.2013 (source: WIOŚ in Szczecin)

Gospodarka odpadami niebezpiecznymi

Według danych Wojewódzkiego Systemu Odpadowego w latach 2012-2013 poddano odzyskowi odpowiednio 81,76% i 84,80% odpadów niebezpiecznych, unieszkodliwieniu inaczej niż przez składowanie 17,40% i 13,17%, unieszkodliwieniu przez składowanie 0,85% i 2,04%. Gospodarowanie odpadami niebezpiecznymi w latach 2010-2013 zilustrowano na wykresie III.4.

Odpady kwas siarkowy i siarkawy, stanowiący około 60% całości strumienia odpadów niebezpiecznych wytworzonych w województwie, w 2013 roku w około 80% został wykorzystany w Grupie Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A. do produkcji nawozów. Pozostałą część odpadu unieszkodliwiono w zakładowej oczyszczalni ścieków.

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, w większości zostały zdeponowane na składowiskach odpadów niebezpiecznych.

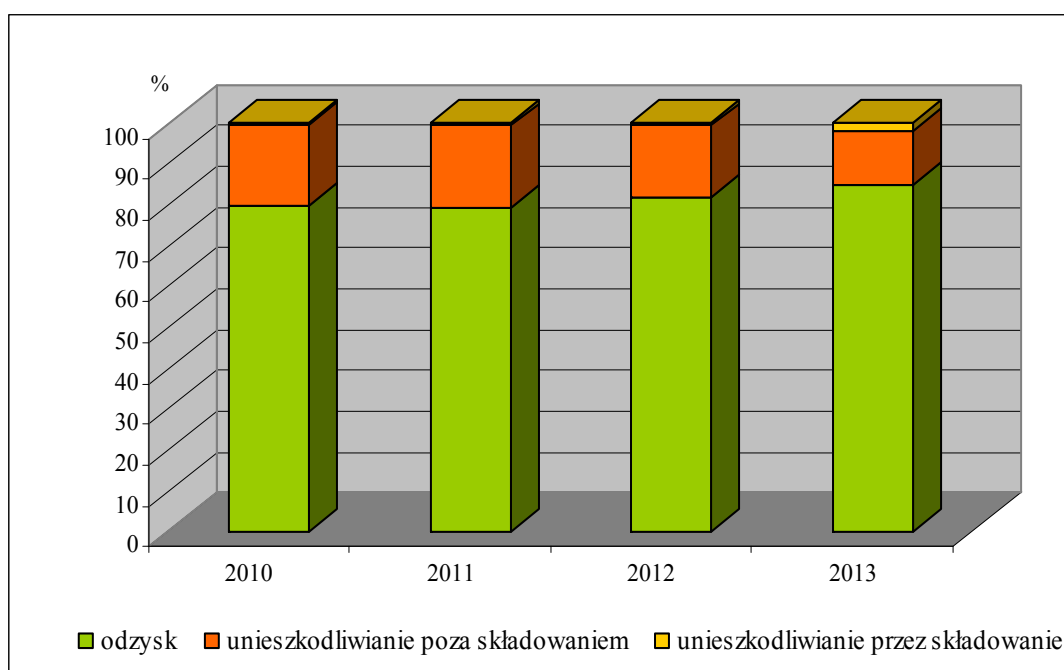
Odpady z diagnozowania, leczenia i profilaktyki medycznej zostały unieszkodliwione w instalacjach termicznego unieszkodliwiania odpadów na terenie województwa oraz poza jego terenem. Aktualnie na terenie województwa funkcjonują dwie instalacje termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych (Szpital Kliniczny nr 1 w Szczecinie oraz Szpital Powiatowy w Gryficach).

W 2013 roku zlikwidowana została instalacja w Szpitalu Powiatowym w Białogardzie oraz zakończono eksploatację instalacji w Szpitalu Wojewódzkim w Koszalinie. Z placówek medycznych, które nie posiadały własnych instalacji unieszkodliwiania, odpady odbierane były przez specjalistyczne firmy i unieszkodliwiane w instalacjach zlokalizowanych na terenie województwa oraz poza jego granicami.

W województwie zachodniopomorskim nie ma ogólnodostępnego składowiska odpadów niebezpiecznych. Istnieje jedno niewielkie składowisko odpadów poneutralizacyjnych dawniej należące do firmy Elda-Eltra Elektrotechnika SA, zlokalizowane w miejscowości Trzesieka. Od roku 2005 na składowisko nie są przyjmowane odpady.

Wykres III.4. Gospodarowanie odpadami niebezpiecznymi w województwie zachodniopomorskim w latach 2010-2013 (źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego – baza WSO)

Graph III.4. Hazardous solid waste management in the region in 2010-2013 (source: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego – baza WSO)

Odpady zawierające azbest

Głównym źródłem powstawania tych odpadów są prace rozbiórkowe i demontażowe prowadzone w zakładach przemysłowych oraz na terenie nieruchomości należących do osób fizycznych. Według danych WSO w latach 2011-2013 na terenie województwa wytworzono łącznie 9 406,72 Mg odpadów zawierających azbest, z czego unieszkodliwiono 7 193,98 Mg. Do składowania przekazano 3 902,12 Mg odpadów zawierających azbest, natomiast 3 291,78 Mg poddano obróbce fizyko-chemicznej. Pozostała część w ilości 2 212,74 Mg została unieszkodliwiona w instalacjach poza województwem zachodniopomorskim. Z danych wygenerowanych z bazy Azbestowej prowadzonej przez Ministra Środowiska wynika, że w województwie zachodniopomorskim do usunięcia pozostało 81 867,94 Mg wyrobów zawierających azbest. Natomiast z informacji przesłanych przez gminy wynika, że do usunięcia pozostało 128 994,36 Mg tych wyrobów. Powyższa rozbieżność wynika z tego, że około 50% gmin nie aktualizuje danych w Bazie Azbestowej. W latach 2011-2013 jedynie w 55 gminach przeprowadzono inwentaryzację wyrobów azbestowych.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego funkcjonują 2 składowiska (Sianów, Dalsze), posiadające wydzielone kwatery, na których deponowane są odpady zawierające azbest. Na dzień 31.12.2013 r. na kwaterach tych istnieje możliwość przyjęcia 33 993,5 Mg odpadów. Pojemność kwater nie jest wystarczająca w stosunku do prognoz dotyczących wytwarzania azbestu. Według danych zgromadzonych przez WIOŚ w Szczecinie na składowiska te w 2012 roku przyjęto 995 Mg odpadów zawierających azbest, a w 2013 r. 1 937 Mg.

Usuwanie odpadów zawierających azbest wspierano środkami Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Odpady komunalne

Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także inne niezawierające odpadów niebezpiecznych, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Źródłem ich powstawania są obiekty infrastruktury tj.: handel, usługi, rzemiosło, szkolnictwo, przemysł w części socjalnej itp.

Zgodnie z *Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023* system gospodarki odpadami komunalnymi w województwie będzie funkcjonował w oparciu o regiony i regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych. W województwie utworzono 4 regiony gospodarki odpadami: szczeciński, Celowego Związku Gmin R-XXI, szczecinecki i koszaliński. Jedną z gmin województwa, gmina Dębno należy do regionu centralnego gospodarowania odpadami, znajdującego się w województwie lubuskim (rysunek III.2).

Kształt i układ regionów ma zapewnić funkcjonowanie na obszarze każdego z nich, instalacji spełniających kryteria dla regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), a także daje pewność poprawnego i efektywnego działania systemu gospodarowania odpadami w województwie, który opiera się na przetwarzaniu zmieszanych odpadów komunalnych w regionalnych instalacjach przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK).

Zgodnie z założeniami nowego systemu gospodarowania odpadami, wszystkie wytworzone zmieszane odpady komunalne w granicach jednego regionu muszą być również odpowiednio przetworzone i zagospodarowane w tym regionie. Natomiast odpady zebrane selektywnie mogą być przetwarzane i zagospodarowywane poza granicami regionu, w którym zostały selektywnie zebrane (poza selektywnie zebranymi odpadami zielonymi i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji).

W przypadku instalacji MBP (mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów), strumień odpadów w pierwszej kolejności kierowany jest do części mechanicznej, gdzie następuje m.in.: sortowanie, przesiewanie, separacja, rozdrabnianie). W drugiej kolejności następuje biologiczne przetwarzanie odpadów wydzielonych w procesie mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów (część biologiczna instalacji MBP).

Zgodnie z założeniami nowego systemu gospodarowania odpadami, regionalne i zastępcze składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie będą mogły przyjmować zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01. Na tego rodzaju składowiska odpadów kierowane będą odpady z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych powstających w instalacjach MBP, a także pozostałe odpady inne niż niebezpieczne i obojętne (z wyłączeniem zmieszanych odpadów komunalnych). Docelowo (do roku 2020) wszystkie odpady komunalne powinny być przetworzone, a w szczególności te, które będą deponowane na składowiskach odpadów.

W instalacjach regionalnych i zastępczych do przetwarzania odpadów zielonych i innych odpadów ulegających biodegradacji zbieranych selektywnie (kompostowniach), będą przetwarzane już tylko selektywnie zebrane odpady zielone i inne bioodpady. W wyniku procesów biologicznych w instalacjach tych wytwarzany będzie produkt końcowy o właściwościach nawozowych, czyli kompost.

Założenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz kryteria określone dla regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (w szczególności dotyczące rodzajów przyjmowanych i przetwarzanych lub unieszkodliwianych odpadów) w sposób pośredni wskazują na konieczność uzyskania nowych bądź dostosowania posiadanych decyzji administracyjnych regulujących stan formalno-prawny w zakresie gospodarki odpadami, tak, aby istniejące i planowane instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych mogły pełnić funkcję instalacji regionalnych i zastępczych.

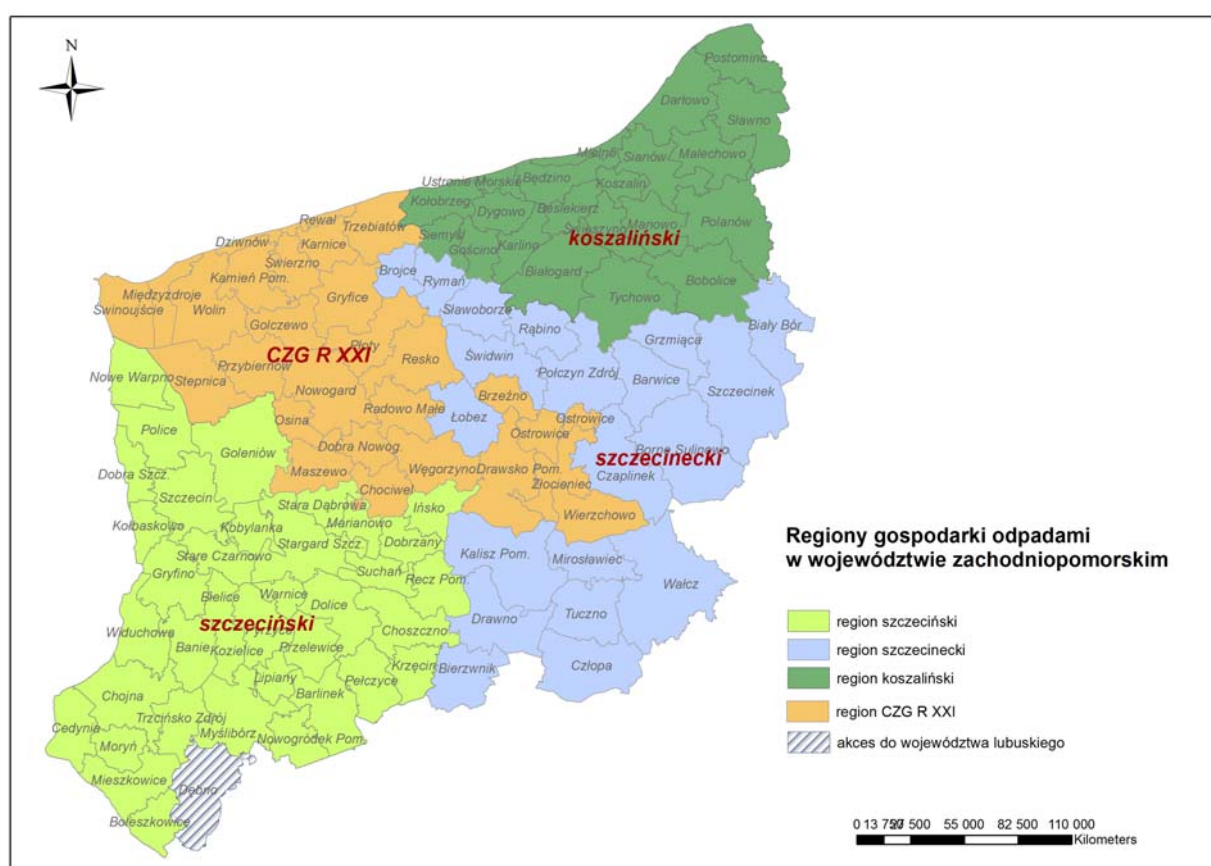
Dodatkowym atutem województwa zachodniopomorskiego jest również planowana budowa instalacji do termicznego przetwarzania odpadów, która zapewni odzysk ciepła wytwarzanego w procesie spalania, efekt ekologiczny w postaci zmniejszenia ilości odpadów deponowanych na składowiskach

oraz usprawni zagospodarowanie odpadów w regionach. Preferowaną metodą unieszkodliwiania odpadów w regionie szczecińskim i koszalińskim jest ich termiczne unieszkodliwienie.

Planowana regionalna spalarnia odpadów w Szczecinie będzie mogła przyjmować i przetwarzać zmieszane odpady komunalne z regionu szczecińskiego oraz odpady uzyskane z mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych (frakcja nadsitowa) z regionu szczecińskiego i Celowego Związku Gmin R-XXI oraz częściowo z regionu szczecineckiego. Spalarnia odpadów komunalnych w Koszalinie, jako planowana instalacja regionalna będzie obsługiwała region koszaliński i szczecinecki w zakresie mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych (frakcja nadsitowa) oraz region koszaliński w zakresie przyjmowania i przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Rysunek III.2. Regiony gospodarki odpadami w województwie zachodniopomorskim (źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego)

Figure III.2. Waste management regions in Western Pomerania (source: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego)

Zmianę systemu gospodarowania odpadami w Polsce wprowadziła ustawa z dnia 1 lipca 2011 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152 poz. 89), która zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2012 roku. Według ustawy gmina ma za zadanie zapewnić odbieranie i właściwe zagospodarowanie wszystkich odpadów komunalnych z możliwością ich selektywnego zbierania. Zgodnie z głównymi założeniami nowelizacji przepisów zmieszane odpady komunalne, odpady zielone, pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych przeznaczone do składowania należy kierować do regionalnych instalacji przetwarzania odpadów (RIPOK). Odpady te powinny zostać zagospodarowane w regionie gospodarki odpadami (z wyjątkiem kierowania ich do instalacji zastępczej, wyznaczonej w Wojewódzkim Programie Gospodarki Odpadami w sytuacjach awaryjnych lub braku RIPOK). W ramach znowelizowanych przepisów, odpady od mieszkańców odbierane są przez wyłonioną w drodze przetargu firmę. Za odbiór odpadów zmieszanych mieszkańcy uiszczają jednolitą, podstawową stawkę, a osoby segregujące odpady płacą mniej. Gminy miały obowiązek wprowadzenia na swoim terenie nowego sposobu zarządzania odpadami oraz poinformowania mieszkańców o tych zasadach.

Według stanu na 31.12.2013 roku na terenie województwa zachodniopomorskiego funkcjonowały następujące instalacje przetwarzania odpadów komunalnych:

regionalne (tabela III.2 a, b, c):

- 4 instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych,
- 2 kompostownie,
- 5 składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

zastępcze (tabela III.3 a, b, c):

- 6 instalacji do mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych,
- 1 instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych,
- 2 kompostownie,
- 7 składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

W 2013 r. do eksploatacji oddano Regionalny Zakład Gospodarowania Odpadami w Słajsinie, w którego skład wchodzi następujące instalacje regionalne: instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania, kompostownia oraz składowisko. Według stanu na 31.12.2013 r. w regionie szczecińskim nie funkcjonowała regionalna kompostownia, natomiast w regionie szczecińskim nie funkcjonowała regionalna kompostownia oraz regionalna instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Na terenie całego województwa nie ma zakładów termicznego przekształcania odpadów komunalnych.

Zestawienie instalacji w województwie zachodniopomorskim przedstawiono w tabelach III.2 a, b, c i III.3 a, b, c.

Tabela III.2.a. Regionalne instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego)

Table III.2.a. Regional plants for mechanical-biological treatment of municipal waste (source: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego)

Lp.	Region	Gmina	Rodzaj technologii	Nazwa instalacji	Podmiot eksploatujący
1.	szczeciński	Police	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych: linia segregacji mechanicznej i ręcznej zmieszanych odpadów, kompostownia odpadów odsianych	Zakład Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych w Leśnie Górnym	Zakład Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych w Leśnie Górnym
2.	koszaliński	Sianów	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	Regionalny Zakład Odzysku Odpadów w Sianowie	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o. o. w Sianowie
3.	koszaliński	Kołobrzeg	Biostabilizator typ DANO z placem do dojrzewania kompostu połączony z linią sortowniczą	Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Korzyścienku	Miejski Zakład Zieleni Dróg i Ochrony Środowiska w Kołobrzegu
4.	CZG R-XXI	Nowogard	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów	Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Słajsinie	Celowy Związek Gmin R-XXI w Nowogardzie

Tabela III.2.b. Regionalne instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów (źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego)

Table III.2.b. Regional plants for treatment of green waste and other bio-waste selectively collected (source: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego)

Lp.	Region	Rodzaj instalacji	Nazwa instalacji
1.	Koszaliński	kompostownia	Regionalny Zakład Odzysku Odpadów w Sianowie
2.	CZG R-XXI	kompostownia	Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Słajsinie

Tabela III.2.c. Regionalne składowiska odpadów komunalnych (źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego)

Table III.2.c. Regional municipal landfills (source: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego)

Lp.	Region	Gmina	Nazwa instalacji	Zarządzający składowiskiem
1.	Szczeciński	Myślibórz	Składowisko odpadów w miejscowości Dalsze	Eko-Mysł Sp. z o. o., Dalsze
2.	Szczeciński	Stargard Szczeciński	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Łęczycy	Zakład Zagospodarowania Odpadów, Stargard Szczeciński Sp. z o. o.
3.	Koszaliński	Sianów	Regionalny Zakład Odzysku Odpadów Komunalnych w Sianowie	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Koszalinie
4.	CZG R-XXI	Nowogard	Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Ślajsinie	Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Ślajsinie
5.	Szczecinecki	Rymań	Zakład Zagospodarowania Odpadów w Mirowie	SITA JANTRA Sp. z o. o. Szczecin

Tabela III.3.a. Zastępcze instalacje do mechanicznego lub mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego)

Table III.3.a. The equivalent plants for mechanical or mechanical-biological treatment of municipal waste (source: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego)

Lp.	Region	Gmina	Rodzaj technologii	Nazwa instalacji	Podmiot eksploatujący
1.	szczeciński	Choszczno	Przetwarzanie mechaniczne	Modułowa Stacja Segregacji Odpadów w Stradzewie	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej – Choszczno
2.	szczeciński	Szczecin	Przetwarzanie mechaniczne	Instalacja do mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w Szczecinie (ul. J. Smoleńska)	Remondis Szczecin sp. z o.o.
3.	szczeciński	Myślibórz	Przetwarzanie mechaniczne	Instalacja do mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych z produkcją paliwa alternatywnego w miejscowości Dalsze	Eko-Mysł – Dalsze
4.	szczeciński	Szczecin	Przetwarzanie mechaniczne	Sortownia odpadów w Szczecinie, ul. Ks. Anny	SITA JANTRA Sp. z o. o. Szczecin
5.	szczecinecki	Rymań	Przetwarzanie mechaniczne	Sortownia w miejscowości Mirowo	SITA JANTRA Sp. z o.o. – Szczecin
6.	szczecinecki	Mirosławiec	Przetwarzanie mechaniczne	Instalacja mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych.	PHU Eko-Fiuk – Mirosławiec
7.	szczecinecki	Poleczyn Zdrój	Przetwarzanie mechaniczne Linia sortownicza Tlenowa biostabilizacja odpadów organicznych	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, Zakład Gospodarki Odpadami w miejscowości Wardyń Górny	Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o. o – Wardyń Górny

Tabele III.3.b. Zastępcze instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów (źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego)

Table III.3.b. The equivalent plants for treatment of green waste and other bio-waste selectively collected (source: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego)

Lp.	Region	Rodzaj instalacji	Nazwa i adres instalacji	Podmiot eksploatujący instalacją
1.	szczecinecki	Płyta kompostowa	Zakład Zagospodarowania Odpadów - Mirowo	SITA JANTRA Sp. z o.o. Szczecin
2.	szczecinecki	Instalacja biologicznego przetwarzania odpadów	Zakład Gospodarki Odpadami Kompostownia - Wardyń Górny	Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o. o. – Wardyń Górny

Tabele III.3.c. Zastępcze składowiska odpadów komunalnych (źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego)

Table III.3.c. Replacement municipal landfills (source: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego)

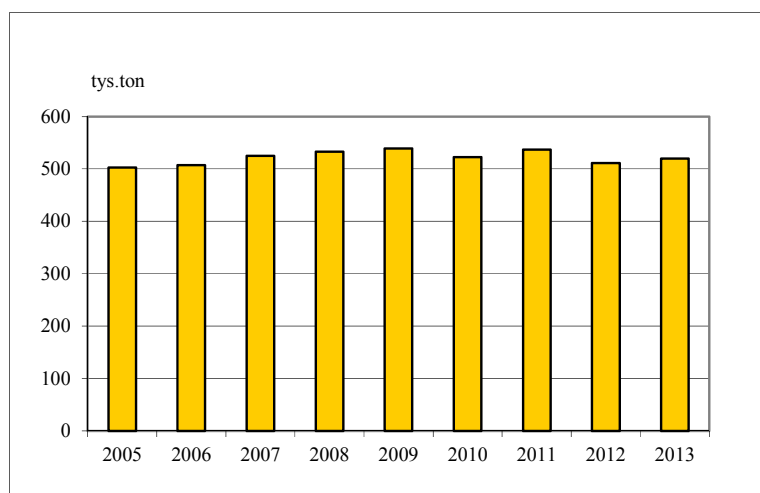
Lp.	Region	Gmina	Nazwa instalacji	Zarządzający składowiskiem
1.	szczeciński	Police	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Leśnie Górnym	Zakład Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych – Leśno Górne
2.	szczeciński	Gryfino	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Gryfinie -Wschód	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. – Gryfino
3.	koszaliński	Sławno	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Gwiazdowie	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. – Sławno
4.	szczecinecki	Wałcz	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Wałczu	Zakład Gospodarki Komunalnej - Wałcz
5.	szczecinecki	Szczecinek	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Trzesiecu	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. – Szczecinek
6.	szczecinecki	Połczyn Zdrój	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Wardyniu Górnym	Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. – Wardyń Górny
7.	CZG R-XXI	Złocieniec	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Stawnie	Zakład Usług Komunalnych Sp. z. o.o. – Złocieniec

Jedną z gmin województwa zachodniopomorskiego, Dębno należy do regionu centralnego gospodarowania odpadami, znajdującego się w województwie lubuskim, w związku z tym odpady komunalne wytworzone na terenie tej gminy są zagospodarowywane na terenie województwa lubuskiego. W 2012 roku zagospodarowano 5 672,2 Mg, a w 2013 roku 5 451,2 Mg odpadów komunalnych zebranych, zgodnie z zapisami znajdującymi się w planach gospodarki odpadami dla województwa zachodniopomorskiego oraz województwa lubuskiego.

Według danych GUS ilość zebranych odpadów komunalnych w latach 2005-2013 w województwie zachodniopomorskim kształtuje się na zbliżonym poziomie w zakresie od 502 do 519 tys. (wykres III.5), przy rosnącym udziale odpadów zebranych selektywnie. W roku 2013, odpady selektywnie zebrane stanowiły 12,4% ogólnej masy odpadów zebranych, podczas gdy przykładowo w roku 2005 tylko 2,7% (wykres III.6).

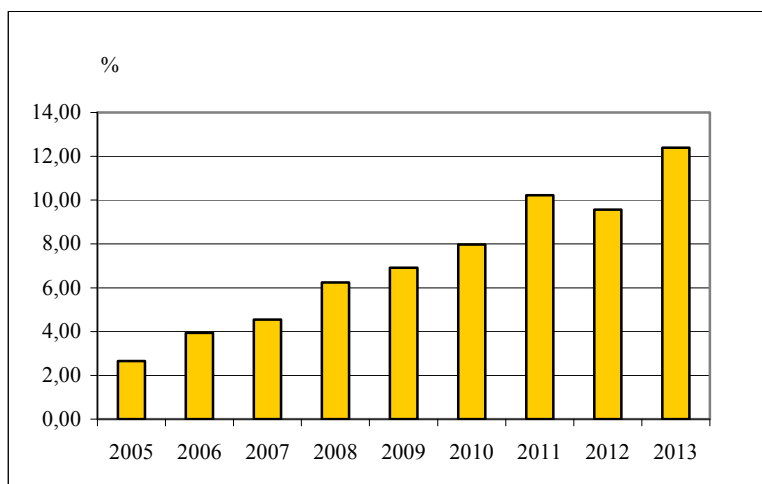
Wykres III.5. Odpady komunalne zebrane w województwie zachodniopomorskim w latach 2005-2013 (źródło: GUS)

Graph III.5. Municipal waste in the region in 2005-2013 (source: GUS)

Wykres III.6. Procentowy udział odpadów zebranych w sposób selektywny w ogólnej masie odpadów zebranych w województwie zachodniopomorskim w latach 2005-2013 (źródło: GUS)

Graph III.6. Percentage of separately collected waste in the total waste weight collected in the region in 2005-2013 (source: GUS)

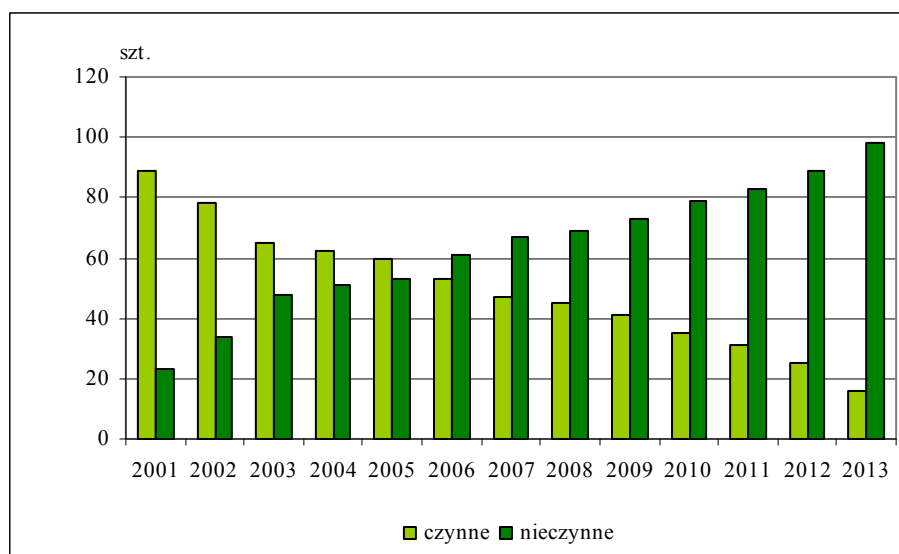
Według nowego systemu gospodarowania zmieszane odpady komunalne zebrane z terenu poszczególnych gmin województwa, przekazywane były do regionalnych, bądź zastępczych instalacji przetwarzania odpadów.

Na terenie województwa, stan na dzień 31.12.2013 r., znajdowało się 114 składowisk (składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne): 98 nieczynnych i 16 czynnych – rysunek III.3, tabela III.4 i III.5 (dane WIOŚ). Spośród czynnych składowisk 5 spełniało funkcję instalacji regionalnej, 7 – instalacji zastępczej, 4 – nie spełniały wymogów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. z 2003 r. Nr 61, poz. 549). Spośród 4 składowisk niespełniających wymogów ochrony środowiska, w roku 2014 - 3 uzyskały statut instalacji zastępczej.

Na przestrzeni lat 2001-2013 obserwuje się trend zamykania składowisk niespełniających wymogów ww. rozporządzenia Ministra Środowiska (wykres III.7).

Wykres III.7. Składowiska komunalne w województwie zachodniopomorskim w latach 2001-2013 (źródło: WIOŚ w Szczecinie)

Graph III.7. Municipal landfills in the region in 2001-2013 (source: WIOŚ in Szczecin)

Rysunek III.3. Lokalizacja składowisk komunalnych w województwie zachodniopomorskim – stan na 31.12.2013 r. (źródło: WIOŚ w Szczecinie)

Figure III.3. Municipal landfills in the region, as at 31.12.2013 (source: WIOŚ in Szczecin)

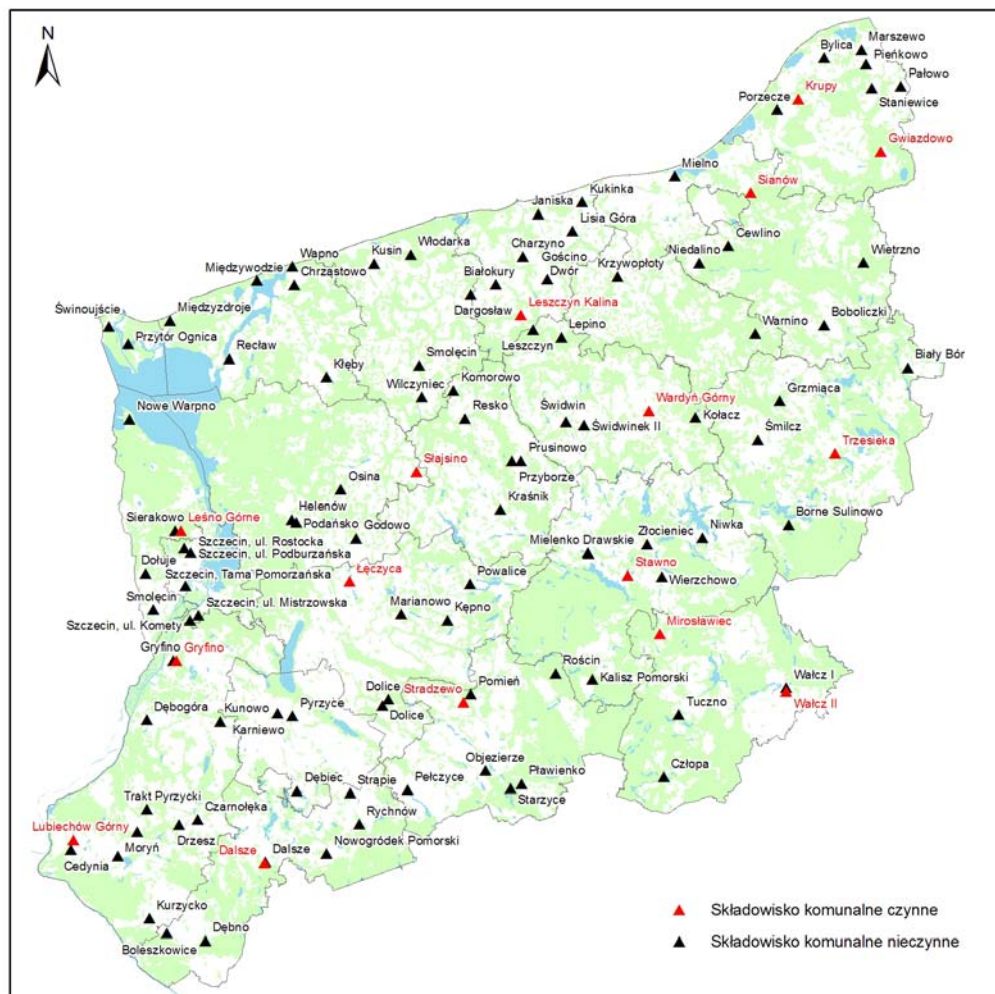

Tabela III.4. Składowiska komunalne czynne w województwie zachodniopomorskim – stan na 31.12.2013 r. (źródło: WIOŚ w Szczecinie)

Table III.4. Open municipal landfills in the region, as at 31.12.2013 (source: WIOŚ in Szczecin)

Lp.	Powiat	Gmina	Miejscowość	Rok rozpoczęcia eksploatacji	Bariera geologiczna oraz izolacja sztuczna	Powierzchnia ogólna [ha]	Powierzchnia wykorzystana [ha]	Pojemność planowana [Mg]	Pojemność wykorzystana [Mg] – 31.12.2013 rok	Ilość odpadów zdeponowanych w 2013 roku [Mg]	Drenaż odciekowy powyżej izolacji	Sposób zagospodarowania gazu składowiskowego	Monitoring	Waga samochodowa	Decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji	Pozwolenie zintegrowane	Zarządzający składowiskiem
1	choszczeński	Choszczno	Stradzewo ³	1996	izolacja PEHD	4,21	2,40	126 000	88 139	5 780	+	czynny	+	+	+	+	MPGK Sp. z o.o. – Choszczno
2	drawski	Złocieniec	Stawno ²	1998	izolacja PEHD	0,52	0,40	7 878	5 277	224	+	czynny	+	+	+	nd	ZUK – Złocieniec
3	goleniowski	Nowogard	Ślajfino ¹	1984	kw. 1 – zreultywowana – glina kw. 2 i 3 – izolacja PEHD	6,70	3,77	125 000 b.d.	121 735 49 998	0 49 998	+	bierny	+	nd	+	nd	Celowy Związek Gmin R-XXI – Nowogard
4	gryfiński	Gryfino	Gryfino-Wschód ²	1993	głina zwałowa, izolacja PEHD	6,09	1,95	351 560	208 462	2 126	+	czynny	+	+	+	+	PUK Sp. z o.o. – Gryfino
5		Cedynia	Lubiechów Górny ³	2000	izolacja PEHD	0,85	0,32	75 000	17 503	83	+	bierny	+	+	+	+	BSC Ekopal Sp.J.
6	kołobrzeski	Rymań	Leszczyn-Kalina ¹ (obrzeb Mirowo)	2005	bentomata, geomembrana, geowłóknina	121,85	10,00	1 691 000	986 223	49 964	+	czynny	+	+	+	+	SITA JANTRA Sp. z o.o. – Szczecin
7	koszaliński	Sianów	Sianów ¹	1991	izolacja PEHD	23,40	7,01	1 110 298	910 782	33 722	+	czynny	+	+	+	+	PGK Sp. z o.o. – Koszalin
8	myśliborski	Myślibórz	Dalsze ¹	2001	izolacja PEHD, geowłóknina	78,20	5,94	4 500 000	519 945	34 790	+	czynny	+	+	+	+	EKO-MYŚL Sp. z o.o. – Myślibórz
9	policki	Police	Leśno Górne ²	2001	izolacja PEHD	4,37	4,37	466 450	256 783	27 969	+	bierny	+	+	+	+	ZOISOK – Leśno Górne
10	sławiński	Sławno	Gwiazdowo ²	2001	folia PCV, izolacja PEHD	2,25	1,49	118 750	113 775	9 731	+	czynny	+	+	+	+	MPGKiM Sp. z o.o. – Sławno
11		Darłowo	Krupy ³	2006	geowłóknina	2,10	0,10	24 950	10 695	2 209	+	czynny	+	+	+	nd	GZUP – Dąbki (od 18.04.2014 r. GZGK Sp. z o.o. – Krupy)
12	stargardzki	Stara Dąbrowa	Lęczycza ¹	1979	geomembrana	25,20	10,50	1 000 000	962 817	37 555	+	czynny	+	+	+	+	ZZO Stargard Sp. z o.o. – Stargard Szczeciński
13	szczecinecki	Szczecinek	Trzesieka ²	1979	folia	12,10	5,70	374 620	306 092	10 827	+	czynny	+	+	+	+	PGK Sp. z o.o. – Szczecinek
14	świdwiński	Połczyn Zdrój	Wardyn Górny ²	2007	izolacja PEHD, glina zwałowa o grubości 0,5 m	2,63	1,49	85 000	74 149	9 746	+	czynny	+	+	+	+	MPGO Sp. z o.o. – Wardyn Górny
15	wałECKI	Mirosławiec	Mirosławiec ⁴	1993	glina (3 x 0,25 cm)	3,42	3,00	390 000	70 986	6 081	+	czynny	+	+	+	+	PHU Eko-Fiuk – Połczyn Zdrój
16		Wałecz	Wałecz II ²	1993	izolacja PEHD	6,40	1,80	204 000	191 784	5 068	+	czynny	+	+	+	+	ZGK – Wałecz

nd – nie dotyczy

¹ – składowisko pełniące funkcje instalacji regionalnej

² – składowisko pełniące funkcje instalacji zastępczej

³ – składowisko nie spełnia wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów, po wyposażeniu składowiska w instalacje do odgazowania uzyskało w 2014 r. status instalacji zastępczej

⁴ – składowisko nie spełnia wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów, Dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 16 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów

Tabela III.5. Składowiska komunalne nieczynne w województwie zachodniopomorskim - stan na 31.12.2013 r. (źródło: WIOŚ w Szczecinie)

Table III.5. Closed municipal landfills in the region, as at 31.12.2013 (source: WIOŚ in Szczecin)

Lp.	Powiat	Gmina	Miejscowość	Rok rozpoczęcia eksploatacji	Data zaprzestania przyjmowania odpadów	Uszczelnienie podłoża	Powierzchnia ogólna [ha]	Pojemność planowana [Mg]	Pojemność wykorzystana [Mg] Stan na 31.12.2013 r.	Ilość odpadów przyjętych w 2013 r.	Drenaż wód odciekowych powyżej izolacji	Sposób zagospodarowania gazu składowiskowego	Monitoring	Zgoda na zamknięcie składowiska
1	białogardzki	Tychowo	Warnino	1987	01.09.2002	brak	2,35	27 000	5 146	0	-	-	-	+
2		Karlino	Krzywopłaty	1993	31.12.2009	izolacja PEHD	10,90	165 000	122 371	0	+	bierny	+	+
3	choszczeński	Bierzwnik	Starzyce	1983	2001*	brak	0,97	b.d.	b.d.	0	-	-	-	nd
4		Bierzwnik	Pławienko	2001	31.12.2012	izolacja PEHD	3,35	22 000	2 881	0	+	bierny	+	+
5		Drawno	Roścín	1992	01.09.2003	geomembrana	3,75	50 000	16 116	0	+	-	-	+
6		Krzęcin	Objezierze	1989	30.04.2003	glina	6,35	13 000	7 280	0	-	-	-	+
7		Pelczyce	Pelczyce	bd	2002	brak	4,00	b.d.	21 265	0	-	-	-	nd
8		Recz	Pomień	1989	31.12.2003	glina	1,70	b.d.	16 659	0	-	bierny	+	+
9	drawski	Czaplinek	Niwka	1977	01.07.2008	brak	2,60	48 080	35 877	0	-	-	+	+
10		Drawsko Pomorskie	Mielenko Drawskie	1976	2002	brak	5,50	60 000	44 109	0	-	-	-	+
11		Drawsko Pomorskie	Mielenko Drawskie	2002	31.12.2012	izolacja PEHD	5,50	60 412	45 798	0	+	czynny	-	+
12		Kalisz Pomorski	Kalisz Pomorski (Dębsko)	1976	01.06.2004	brak	3,09	36 000	25 408	0	-	-	+	+
13		Wierzchowo	Wierzchowo	1998	01.07.2004	brak	2,60	10 000	2 908	0	-	-	+	+
14		Złocieniec	Złocieniec	1970	31.12.2006	brak	4,94	50 000	44 841	0	-	-	+	+
15	goleniowski	Goleniów	Helenów	po 1945	1994*	brak	8,37	b.d.	410 000	0	-	bierny	-	nd
16		Goleniów	Podąńsko	1994	31.12.2013	dno – warstwa bitumiczna Skarpy – izolacja PEHD	3,80	181 250	170 627	0	+	+	+	+
17		Maszewo	Godowo	1996	29.10.2012	glina	4,50	50 000	31 480	0	+	bierny	+	+
18		Osina	Osina	1994	2004	geomembrana	1,35	14 019	3 690	0	+	bierny	+	+
19	gryficki	Brojce	Dargosław *	1994	2004	glina	0,24	11 000	3 222	0	+	bierny	-	-
20		Gryfice	Smolećcin	1989	31.12.2012	glina	16,20	350 000	260 888	0	+	bierny	+	+
21		Karnice	Kusin	1993	2004	glina	0,35	6 500	4 966	0	-	-	-	+
22		Płoty	Wilczyniec	1973	1993*	brak	1,02	b.d.	b.d.	0	-	-	-	nd
23		Trzebiatów	Włodarka	1982	31.12.2010	glina	6,00	320 000	120 297	0	+	bierny	+	+
24	gryfiński	Banie	Kunowo	1992	2005	brak	2,45	15 000	7 862	0	-	bierny	+	+
25		Gryfino	Gryfino	1951	1992*	brak	6,60	b.d.	229 750	0	-	bierny	+	nd

Lp.	Powiat	Gmina	Miejscowość	Rok rozpoczęcia eksploatacji	Data zaprzestania przyjmowania odpadów	Uszczelnienie podłoża	Powierzchnia ogólna [ha]	Pojemność planowana [Mg]	Pojemność wykorzystana [Mg] Stan na 31.12.2013 r.	Ilość odpadów przyjętych w 2013 r.	Drenaż wód odciekowych powyżej izolacji	Sposób zagospodarowania gazu składowiskowego	Monitoring	Zgoda na zamknięcie składowiska
26		Cedynia	Cedynia (obręb Radostów)	po 1945	2000	brak	2,64	b.d.	12 632	0	-	-	+	nd
27		Chojna	Trakt Pyrzycki	1978	1997*	brak	2,50	b.d.	126 656	0	-	bierny	-	nd
28		Chojna	Kaliska	1997	31.12.2009	izolacja PEHD	7,04	80 000	74 742	0	+	bierny	+	+
29		Mieszkowice	Kurzycko	1994	31.12.2012	izolacja PEHD	3,25	17500	14 014	0	+	bierny	+	+
30		Moryń	Moryń (obręb Przyjezierze)	1975	01.01.2003	brak	5,00	60 000	20 716	0	-	bierny	+	+
31		Trzcianko Zdrój	Czarnoleś	1950	01.01.2003	brak	2,53	b.d.	21 000	0	-	-	+	+
32		Trzcianko Zdrój	Drzesz	2003	2012	glina	1,32	10 000	7 922	0	+	bierny	+	+
33		Widuchowa	Dębogóra	1991	2005	brak	2,24	12 000	10 172	0	-	bierny	+	+
34	kamiński	Dziwnów	Wapno (obręb Łukęcin)	bd	1991*	brak	1,00	b.d.	b.d.	0	-	-	-	nd
35		Dziwnów	Międzywodzie	1970	2005	brak	2,50	45 300	45 300	0	-	-	+	+
36		Golezewo	Klęby	1972	31.12.2005	glina	2,70	23 000	22 839	0	-	-	+	+
37		Kamień Pomorski	Chrząstowo	1992	31.12.2005	brak	8,70	80 000	72 628	0	-	-	+	+
38		Międzyzdroje	Międzyzdroje	ok.1948	2003	brak	3,00	b.d.	74 174	0	-	bierny	+	+
39		Wolin	Reclaw	1981	31.12.2005	glina	2,40	15 000	14 464	0	-	-	+	+
40	kolobrzegi	Dygowo	Lisia Góra	1975	2003	brak	0,40	b.d.	6 178	0	-	-	+	+
41		Gościno	Gościno Dwór	1997	kwiecień 2002	brak	1,70	b.d.	1 188	0	-	-	-	+
42		Kołobrzeg	Janiska	1974	2005	brak	7,30	406 000	483 225	0	-	bierny	+	+
43		Rymań	Leszczyn	po 1990	maj 2002	brak	0,60	b.d.	b.d.	0	-	-	-	+
44		Siemyśl	Białokury	1990	maj 2002	brak	0,60	b.d.	1 624	0	-	-	-	+
45		Siemyśl	Charzyno	bd	maj 2002	brak	0,30	b.d.	708	0	-	-	-	+
46		Ustronie Morskie	Kukinka	1986	31.12.2012	glina	7,88	24 735	25 283	0	+	bierny	+	+
47	koszaliński	Mielno	Mielno	1950	1997*	brak	2,72	b.d.	b.d.	0	-	-	-	-
48		Bobolice	Boboliczki	1972	01.09.2008	brak	3,03	38 032	38 032	0	-	bierny	+	+
49		Polanów	Wietrzno	1986	01.04.2008	brak	1,70	12 032	9 047	0	-	-	-	-
50		Manowo	Cewlino	1993	02.04.2010	folia	1,63	4 870	4 006	0	-	bierny	+	+
51		Świeszyno	Niedalino	1995	31.12.2012	folia	1,12	2 550	2 549	0	+	czynny	+	+
52	łobeski	Łobez	Prusinowo	1988	2005	glina	8,50	100 000	86 706	0	-	bierny	+	+
53		Węgorzyno	Kraśnik	1994	15.01.2011	izolacja PEHD	0,87	10 200	11 128	0	+	bierny	+	+

Lp.	Powiat	Gmina	Miejscowość	Rok rozpoczęcia eksploatacji	Data zaprzestania przyjmowania odpadów	Uszczelnienie podłoża	Powierzchnia ogólna [ha]	Pojemność planowana [Mg]	Pojemność wykorzystana [Mg] Stan na 31.12.2013 r.	Ilość odpadów przyjętych w 2013 r.	Drenaż wód odciekowych powyżej izolacji	Sposób zagospodarowania gazu składowiskowego	Monitoring	Zgoda na zamknięcie składowiska	
54		Lobez	Przyborze	bd	1986*	brak	3,00	b.d.	b.d.	0	-	-	-	nd	
55		Resko	Resko	1981	1995*	brak	5,00	b.d.	b.d.	0	-	-	-	nd	
56			Komorowo		1995	31.12.2012	glina	6,28	77 214	49 525	0	+	+	+	+
57	myśliborski	Boleszkowice	Boleszkowice	1987	2002	brak	2,69	b.d.	1 125	0	-	-	-	+	
58		Myślibórz	Dalsze (stare)	1978	2001*	brak	2,03	b.d.	47 090	0	-	-	-	nd	
59		Dębno	Dębno	1983	2003	brak	8,49	b.d.	204 376	0	-	-	+	+	
60		Barlinek	Strapie	1994	2003	glina	0,82	25 000	26 293	0	+	-	+	+	
61		Barlinek	Rychnów	1990	2003	glina	1,09	b.d.	33 315	0	+	-	+	+	
62		Nowogródek Pomorski	Nowogródek Pomorski	1985	2008	izolacja PEHD	1,40	19 400	6 233	0	+	bierny	+	+	
63	policki	Dobra Szczecińska	Dołuje	1982	1989	brak	6,10	b.d.	b.d.	0	-	-	-	nd	
64		Police	Sierakowo	1986	2005	kwatery 4 – brak kwatery 2 i 3 – geomembrana	32,08	2 250 000	2 250 000	0	+	czynny	+	+	
65		Kołbaskowo	Smolećcin	1996	1.01.2007	folia, plastpapa, geomembrana	6,79	330 000	326 108	0	+	czynny	+	+	
66		Nowe Warpno	Nowe Warpno	1985	2008	warstwa torfu	2,82	31 000	27 529	0	-	-	+	+	
67	pyrzycki	Pyrzyce	Pyrzyce, ul. Stargardzka	1962	1992*	brak	2,60	b.d.	75 000	0	-	-	-	nd	
68		Pyrzyce	Karniewo	1993	31.12.2011	glina	6,20	116 610	109 657	0	+	+	+	+	
69		Lipiany	Dębiec	1986	1.01.2004	asfalt, glina	2,54	b.d.	51 629	0	+	-	+	+	
70	sławieński	Darłowo	Porzecze	1978	31.12.2006	brak	5,60	70 000	69 910	0	-	-	+	+	
71		Postomino	Pieńkowo		1993	2003	brak	0,87	4 000	766	0	-	-	+	+
72			Staniewice		1993	2003	brak	0,30	5 000	644	0	-	-	+	+
73			Marszewo		1993	2003	brak	0,96	4 000	658	0	-	-	+	+
74			Pałowo		1993	2003	brak	0,43	2 000	494	0	-	-	+	+
75			Bylica		1993	31.12.2012	glina	1,78	23 380	16 202	0	+	bierny	+	+
76	stargardzki	Dolice	Dolice	1970	1997*	brak	1,50	b.d.	300	0	-	-	-	nd	
77		Dolice	Dolice	1997	2007	folia	3,06	25 000	25 863	0	+	bierny	+	+	
78		Dobrzany	Kępno	bd	1995*	brak	3,00	b.d.	b.d.	0	-	-	-	nd	
79		Marianowo	Marianowo	1998	12.04.2010	izolacja PEHD	0,57	18 800	13 816	0	+	bierny	+	+	
80		Ińsko	Powalice	1995	01.01.2010	izolacja PEHD	1,27	10 000	9 677	0	+	bierny	-	+	
81	miasto	Szczecin	ul. Mistrzowska	1950	1976*	brak	0,80	b.d.	b.d.	0	-	-	-	nd	

Lp.	Powiat	Gmina	Miejscowość	Rok rozpoczęcia eksploatacji	Data zaprzestania przyjmowania odpadów	Uszczelnienie podłoża	Powierzchnia ogólna [ha]	Pojemność planowana [Mg]	Pojemność wykorzystana [Mg] Stan na 31.12.2013 r.	Ilość odpadów przyjętych w 2013 r.	Drenaż wód odciekowych powyżej izolacji	Sposób zagospodarowania gazu składowiskowego	Monitoring	Zgoda na zamknięcie składowiska
82	Szczecin	Szczecin	ul. Podburzańska	1982	1993*	brak	2,00	b.d.	b.d.	0	-	-	-	nd
83		Szczecin	ul. Rostocka	bd	bd*	brak	1,60	b.d.	b.d.	0	-	-	-	nd
84		Szczecin	ul. Tama Pomorzańska	1960	1974*	brak	1,60	b.d.	b.d.	0	-	-	-	nd
85		Szczecin	ul. Komety	1977	2007	geomembrana	6,00	1 300 000	1 322 582	0	+	czynny	+	+
86	szczecinecki	Barwice	Śmільcz	1972	2005	brak	4,30	14 174	13 053	0	-	-	+	+
87		Biały Bór	Biały Bór	1972	07.2004	brak	4,59	15 000	13 124	0	-	-	-	+
88		Grzmiąca	Grzmiąca	1996	04.09.2011	folia	1,23	56 000	34 338	0	+	bierny	+	+
89		Borne Sulinowo	Borne Sulinowo	1997	31.12.2012	izolacja PEHD	6,90	45 640	27 832	0	+	czynny	+	+
90	świdwiński	Połczyn Zdrój	Kołacz	1986	2007	brak	2,10	48 130	55 459	0	+	-	+	+
91		Sławoborze	Lepino	1991	2008	brak	2,60	8 340	5 906	0	-	-	-	+
92		Świdwin	ul. Szczecińska	1966	1997*	brak	3,34	48 000	48 000	0	-	-	+	nd
93		Świdwin	Świdwinek II	1997	2012	folia, plastpapa	1,59	66 459	69 045	0	+	bierny	+	+
94	miasto Świnoujście	Świnoujście	ul. Karsiborska	1946	1991*	brak	6,20	b.d.	b.d.	0	-	czynny	-	nd
95		Świnoujście	Przytór-Ognica	1996	31.12.2012	kwatery 1,2 – brak kwatery 3 – geomembrana	35,00	500 000	465 462	0	+	czynny	+	+
96	walecki	Tuczno	Tuczno	1986	2002	brak	6,70	b.d.	6 906	0	-	-	+	-
97		Walcz	Walcz I	1959	1994*	brak	7,60	b.d.	b.d.	0	-	-	-	nd
98		Człopa	Człopa	1996	31.12.2012	geomembrana	6,20	23 000	18 076	0	+	bierny	+	+

bd – brak danych

nd – nie dotyczy

¹ – składowisko posiada decyzję na wytwarzanie w związku z wydobywaniem odpadów, termin ostateczny na wydobywaniu odpadów 31.07.2015 r.

* – miejsce składowania, którego zamknięcie nie podlegało pod przepisy ustawy o odpadach z 27 kwietnia 2001 roku (obiekt wyłączony z eksploatacji przed 1.10.2001 r.)

W województwie zachodniopomorskim w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko realizowane będą dwa projekty związane z rekultywacją składowisk odpadów komunalnych lub wydzielonych części na cele przyrodnicze:

- *Rekultywacja składowisk odpadów komunalnych na terenie ZMiGDP (Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty) oraz gmin sąsiednich,*
- *Szumiące trawy na składowiskach CZG R–XXI (Celowy Związek Gmin R–XXI).*

Rekultywacji poddanych zostanie 29 składowisk (16 składowisk w ramach 1-go projektu – Komorowo, Godowo, Chrzastowo, Kłęby, Wierzchowo, Reclaw, Osina, Złocieniec, Włodarka, Świnoujście-Przytór, Kraśnik, Mielenko Drawskie, Mielenko Drawskie) i 13 składowisk w ramach drugiego projektu: Borne Sulinowo, Trzesieka (kwatera), Kukinka, Niedalino, Biały Bór, Kołacz, Niwka, Świdwinek II, Grzmiąca, Warnino, Mielno, Lepino, Krzywopłoty, Człopa, Strąpie, Rychnów).

Realizacja obydwu inwestycji w terminie do końca 2015 roku umożliwi: ograniczenie negatywnego wpływu nieczynnych składowisk odpadów na środowisko naturalne, podniesienie standardu życia mieszkańców, zwiększenie walorów przyrodniczych gmin, w których znajdują się składowiska oraz właściwe zagospodarowanie terenów, na których zlokalizowane są składowiska.

W obrębie każdego zrehabilitowanego składowiska zostanie wybudowana ścieżka edukacyjna, przeprowadzone zostaną również kampanie społeczno-edukacyjne w zakresie gospodarowania odpadami, co pozwoli na zwiększenie świadomości społecznej.

Mając na uwadze potrzebę działań skierowanych na minimalizację powstawania odpadów i ograniczenie ilości odpadów wywożonych na składowiska, podejmowano różnorodne działania związane z poszerzeniem wiedzy ekologicznej mieszkańców. W gminach województwa prowadzone były liczne działania edukacyjno-ekologiczne, podejmujące tematy związane z segregacją odpadów i selektywną zbiórką odpadów. Najczęściej prowadzone były akcje *Sprzątanie świata* i *Dni Ziemi*. Gminy nadmorskie brały udział w kampaniach *Czyste Plaże*, które były organizowane w formie warsztatów dla dzieci, młodzieży przebywających nad morzem na koloniach i obozach letnich. W ramach kampanii przeprowadzonych w latach 2012-2013 przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego pod hasłem *Nie wrzucaj do śmieci wszystkiego co leci* opracowano i upowszechniono zagadnienia dotyczące gospodarowania zużyтыми bateriami i akumulatorami.

Poza kampaniami ekologicznymi na terenie placówek oświatowych organizowane są zbiórki zużytych baterii, konkursy i warsztaty ekologiczne, wydawanie są broszury, plakaty z zasadami segregacji odpadów. Do działań edukacyjnych wykorzystywana jest lokalna prasa i internet.

Podsumowanie

Stan gospodarki odpadami przemysłowymi w województwie nie ulega istotnym zmianom w stosunku do lat ubiegłych. Brakuje ogólnodostępnego składowiska odpadów przemysłowych. Fosfogipsy, nadal w całości deponowane są na składowisku przemysłowym Grupy Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A. Brakuje także samowystarczalności naszego regionu w zakresie termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych. Pojemność kwater przeznaczonych do składowania odpadów azbestowych na terenie województwa jest niewystarczająca w stosunku do prognoz dotyczących wytwarzania ww. odpadów.

Duże zmiany nastąpiły w gospodarowaniu odpadami komunalnymi. Docelowy system gospodarowania odpadami komunalnymi województwa oparty został na 4 regionach: szczecińskim, szczecineckim, CZG RXXI, koszalińskim. Zmiana dotychczasowego systemu gospodarki odpadami znacząco wpłynęła na realizację wielu zadań inwestycyjnych. Zarówno samorządy gminne, jak i zarządzający instalacjami, poczynili znaczne inwestycje w budowę lub modernizację instalacji z zakresu gospodarki odpadami.

Według stanu na 31.12.2013 r. na terenie województwa funkcjonowało 11 regionalnych instalacji przetwarzania odpadów oraz 16 instalacji zastępczych. Status instalacji zastępczych w 2014 roku uzyskały 3 składowiska. Prognoza ilości wytwarzanych odpadów komunalnych zawartych w Wojewódzkim Programie Gospodarki Odpadami w wyznaczonych regionach do roku 2023 wykazuje tendencję wzrostową. Ilości odpadów będą sukcesywnie wzrastały, zatem konieczne jest

podejmowanie działań zmierzających do zabezpieczenia odpowiedniej infrastruktury do przejmowania i przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych z wykorzystaniem technologii termicznego przekształcania odpadów. Planowana jest budowa instalacji regionalnych do termicznego przetwarzania odpadów: jednej dla regionu szczecińskiego, drugiej dla regionu koszalińskiego.

Ważnym przedsięwzięciem w gospodarce odpadami była budowa Regionalnego Zakładu Gospodarowania Odpadami w Słajsinie. Pozostałe inwestycje polegały przede wszystkim na umożliwieniu mieszkańcom województwa zachodniopomorskiego selektywnej zbiórki odpadów poprzez zakup specjalistycznych pojazdów i pojemników, organizowaniu punktów zbiórki odpadów oraz prowadzeniu działań edukacyjno-informacyjnych i były dopełnieniem ww. przedsięwzięć.

W województwie sukcesywnie zamykane były składowiska niespełniające wymogów ochrony środowiska, nieczynne poddawane są procesom rekultywacyjnym.

Do końca 2015 roku planowana jest rekultywacja 29 składowisk odpadów komunalnych. W ramach dwóch projektów: *Rekultywacja składowisk odpadów komunalnych na terenie ZMiGDP (Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty) oraz gmin sąsiednich* oraz *Szumiące trawy na składowiskach CZG R - XXI (Celowego Związku Gmin R-XXI)* do 2015 roku zrehabilitowanych zostanie 29 składowisk. Wzrasta ilość odpadów zebranych selektywnie, co w perspektywie pozwala na redukcję masy odpadów kierowanych na składowiska. Udział odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odpadów komunalnych jest niewielki, jednak zwiększa się w ostatnich latach (2005 r. – 2,7%; 2012 r. – 9,6%; 2013 r. – 12,4%).

W gminach prowadzone są liczne działania edukacyjno-ekologiczne podnoszące poziom świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie segregacji odpadów.